

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 104
2595 AN Den Haag
Postbus 84011
2508 AA Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

Aan:			
Van:	Forum Standaardisatie		
Datum:	1 oktober 2012	Versie	
Betreft:	Overzicht reacties consultatieronde Semantisch Model Elektronische Factuur		
Bijlagen:	- Reactie Belastingdienst - Reactie P.G.L. Potgieser - Reactie GS1 - Reactie KING - Reactie Ricoh Nederland - Reactie Sjaak Groeneveld (separaat document)		

Reactie Belastingdienst

Datum
2 november 2012

Van: Berlo, GJA (Ger) van (IVB/DH) [ ]
Verzonden: zondag 23 september 2012 16:00
Aan: Forum standaardisatie
CC: Sijstermans, Wim - MT (Min. van FIN)
Onderwerp: RE: REMINDER Openbare consultatie standaarden

L.S.,
Bij deze stuur ik u het standpunt van de Belastingdienst inzake de drie standaarden die ter consultatie zijn aangeboden.

[ ]

- **SMEF** (Semantisch Model Elektronische Factureren)
De Belastingdienst gaat akkoord met het advies SMEF op te nemen in de 'pas toe of leg uit' lijst.
Motivatie: Voor zover wij zien is de SMEF standaard al van toepassing op de Rijksoverheid, het advies gaat over de toepassing in andere overheidsinstanties.

[ ]

Voor verdere vragen hierover kunt u zich tot mij wenden.

Vriendelijke groet,

Ger van Berlo

Senior beleidsmedewerker

.....
Ministerie van Financiën

Directoraat-Generaal Belastingdienst

Cluster IV

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag | Kamer S 2.16 Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

.....
[ ]

[ ]

[ ]

[ ]

www.minfin.nl, www.belastingdienst.nl

P.G.L. Potgieser, September 2012 Disclaimer: This contribution is made as independent expert, not representing any government or organisation. The views expressed in this document are the views of the expert and do not necessarily reflect the views of the state and/or the organisations for which the expert works.

3 Consultatie

3.1 Inleiding

3.2 Vragen over hoofdstuk 1 van het expertadvies ("Doelstelling expertadvies")

Vraag:

1. Zijn er volgens u in deze toelichting aanvullingen of anderszins wijzigingen nodig in de paragrafen 1.4. t/m 1.6 van het expertadvies ('samenstelling expertgroep', 'toelichting standaard' en 'relatie met andere standaarden'), bezien vanuit het doel van het document (het Forum en College Standaardisatie voorzien van een inhoudelijk relevante toelichting).

ad 1.4: Gekeken naar de wijze waarop aldus verzenders en ontvangers van elektronische facturen zijn vertegenwoordigd mag worden geconcludeerd dat de verzenders ondervertegenwoordigd zijn, waarbij niet a-priori duidelijk is dat de publieke consultatie alsnog recht zal doen aan hun belangen.

ad 1.5: Het is essentieel dat expliciet wordt gemaakt a) wat het probleem is en b) op welke wijze een Nederlands, door de publieke sector ontwikkeld, semantisch datamodel wordt verondersteld bij te dragen aan de oplossing van dat probleem. Hiertoe dient een 'roadmap' te worden opgesteld en gepubliceerd, waarin naar voren komen: 1) regels voor afleiden syntax, implementatie vraagstukken, bestuurlijke inrichting, het rechtvaardigen van naar voren schuiven van een specifiek Nederlands model in plaats van de adoptie van een (bestaand) EU basis-model (dit laatste hoort ook onder 1.6 onderstaand) Zonder die roadmap kan in principe geen oordeel over dit semantisch datamodel worden geveld.

ad 1.6: (en in het algemeen) de genoemde BII Core Invoice, alsmede de MUG, zijn ontwikkeld door Workshops die onder de paraplu van CEN worden uitgevoerd. Deze aanpak heeft gevolgen voor o.a. de status van de opgeleverde 'Workshop Agreements', welke in principe niet gelijk zijn aan de status van de door CEN Technical Committees ontwikkelde standaarden.

3.3 Vragen over hoofdstuk 2 van het expertadvies ("Toepassings- en werkingsgebied")

2. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde functionele toepassingsgebied? [paragraaf 2.1 van het expertadvies]

een factuur wordt gestuurd door een 'supplier' naar een 'buyer'; hier mag het voor de supplier niet uitmaken of de buyer tot de private of publieke sector behoort. In die zin kan dus niet aan 'overheden' als ontvanger worden gerefereerd.

3. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde organisatorische werkingsgebied? [paragraaf 2.2 van het expertadvies]

het aanduiden van het werkingsgebied alleen is niet voldoende om te komen tot de onder 1.5 genoemde garantie. Op zijn minst dient te worden ge-

expliciteerd dat ook bedrijven onder het organisatorische werkingsgebied vallen: zij versturen immers de facturen naar de diverse overheden

Datum
2 november 2012

3.4 Vragen over hoofdstuk 3 van het expertadvies ("Toetsing van de standaard aan de criteria")

4. Bent u het eens met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake het open standaardisatieproces? [paragraaf 3.1 van het expertadvies]

het proces is niet vergelijkbaar met het proces zoals dat door gerenommeerde standaardisatie organisaties is ingericht; denk daarbij aan ISO, CEN, ETSI, GSI, ... het gebruiken van het woord 'standaard' werkt derhalve vertroebelend.

5. Bent u het eens met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake de toegevoegde waarde? [paragraaf 3.2 van het expertadvies]

zonder de eerder genoemde 'roadmap' ter beschikking te hebben kan deze vraag eigenlijk niet worden beantwoord. In 3.2 worden door de auteur van het Expertadvies semantische en technische standaarden naast elkaar gezet, er wordt geen rationale gegeven waarom een nationaal model gerechtvaardigd is in plaats van de reeds ontwikkelde Europese standaard, er worden conditionele uitspraken verwoord waarbij niet duidelijk is op welke wijze de condities zullen worden ingevuld, ...

6. Bent u het eens met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake het draagvlak? [paragraaf 3.3 van het expertadvies]

het is niet duidelijk hoe 'voldoende' is gedefinieerd c.q. of dat de (bestaande) markt in het komen tot dit oordeel in de juiste proporties vertegenwoordigd is.

7. Bent u het eens met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake de bevordering van de adoptie door opname op de lijst? [paragraaf 3.4 van het expertadvies]

het opnemen van een semantisch model alleen op de lijst is niet voldoende om de onder 1.5 genoemde garantie te (kunnen) bewerkstelligen.

3.5 Vragen over hoofdstuk 4 van het expertadvies ("Advies aan Forum en College")

Vragen:

8. Bent u het eens met de samenvatting van de overwegingen van de expertgroep? [paragraaf 4.1 van het expertadvies]

neen. De boven gegeven overwegingen zijn niet voldoende verwoord c.q. het is niet duidelijk hoe geborgd wordt dat aan de genoemde voorwaarden (op het juiste moment !) wordt tegemoet gekomen.

9. Bent u het eens met het advies van de expertgroep aan het Forum m.b.t. opname van de standaarden op de lijst? [paragraaf 4.2 van het expertadvies]

zie bovenstaande. Zonder 'roadmap' kan niet worden beoordeeld of het aldus bewerkstelligen van een uitzonderingssituatie in de Europese markt daadwerkelijk te prefereren zou moeten zijn boven het van begin af aan adopteren van een bestaande Europese ontwikkeling en daarin actief participeren.

10. Bent u het eens met de adoptie-aanbevelingen van de expertgroep aan het Forum Standaardisatie? [paragraaf 4.3 van het expertadvies]

in principe 'ja', mits de aanbevelingen in context worden geplaatst en gedocumenteerd; hiertoe zou de eerder genoemde 'roadmap' moeten dienen.

3.6 Resterende inhoudelijke opmerkingen

Vraag:

11. Is/zijn er volgens u nog andere informatie of overwegingen die aan het Forum en College Standaardisatie zou moeten worden meegegeven voor een besluit over het opnemen van deze standaard op de lijst met standaarden?

het concept van de 'pas toe of leg uit lijst' in de context van de adoptie van - door de markt c.q. formele standaardisatie bodies ontwikkelde en breed in gebruik zijnde - standaarden door Nederlandse overheidsorganisaties (zoals dat voortvloeit uit de instellingsbesluiten) is logisch.

of dit concept ook van toepassing zou moeten worden verklaard om (nationale) uit de publieke sector afkomstige, modellen te doen gebruiken zou - gelet op de consequenties van de daarmee in principe bewerkstelligde uitzonderingspositie - dienen te worden onderzocht.

het 'beheermodel' valt buiten de publieke consultatie; om aan de doelstelling van het model recht te kunnen doen zou daar ook een consultatie aan moeten worden gekoppeld.

Kanttekeningen bij Expertadvies Semantisch Model Elektronische Factuur (SMEF)

Hein Gorter de Vries / GS1 Nederland

20 september 2012

1 Doelstelling (hoofdstuk 1 van expertadvies / vraag 1)

In par 1.1 staat vermeld dat de expertgroep de standaard heeft beoordeeld aan de hand van een eerder vastgestelde lijst met criteria, waarbij “enkele experts inhoudelijke onjuistheden, spelfouten en fouten van grammaticale aard hebben geconstateerd, die separaat aan de beheerder ter beschikking zijn gesteld”. In de lijst van criteria komt een **inhoudelijke toetsing** van de standaard niet voor. Omdat het allerbelangrijkste van een standaard is dat hij correct is, zou zo’n toetsing onderdeel moeten uitmaken van de vaste criteria.

In par 1.5 staat dat het SMEF beschrijft “welke gegevenselementen er op een elektronische factuur staan, wat de samenhang is en wat de definities van deze elementen zijn”. Het betreffende document (Semantischmodel_v1_2.pdf) bevat een gedegen beschrijving van vele **gegevenselementen** en de daaraan te stellen functionele eisen, alsmede de wijze waarop daar in twee toepassingsstandaards mee wordt omgegaan (UBL en SETU). De samenhang van de elementen is voor een eisen document voldoende duidelijk door de clustering in hoofdstukken; voor een data model blijft deze onderbelicht.

Inzake de gegeven beschrijving een opmerking over het gebruik van codes: het model stelt het gebruik van omschrijvingen verplicht en verbiedt alleen met codes te werken. Voor archivering en webapplicaties is het gebruik van omschrijvingen inderdaad wenselijk. Daarnaast moet echter ook benadrukt worden dat het gebruik van wereldwijd unieke codes (in plaats van interne codes) voor producten, diensten, zendingen en partijen (leveranciers- en klantnummers) enorm veel toegevoegde waarde biedt.

In par 1.5 staat verder dat een “mapping” is gemaakt naar SETU en UBL. Om het factuurmodel nader inhoudelijk te toetsen, dienen ook andere bestaande sectorale standaarden (niet alleen SETU uitzendfactuur en UBL, maar ook GS1 factuur en andere in gebruik zijnde factuur standaarden, ..) grondig worden vergeleken met het factuurmodel (inzake GS1 is afgesproken dit te gaan doen).

In par 1.5 staat tenslotte dat het model “interoperabiliteit tussen gebruikers van de standaard moet garanderen”. Dat is het doel van elke standaard; het doel van het SMEF dient nader aangescherpt te worden. Een voorzet:

Het model dient ter ondersteuning van het goed op elkaar af stemmen de in- en output van factuurapplicaties bij overheden en bedrijven, door het in onderling verband beschrijven van relevante, reeds in gebruik zijnde standaarden en wet- en regelgeving. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de verschillen tussen sectoren en bedrijfsprocessen (interoperabiliteit tussen processen die los van elkaar staan, heeft geen zin).

In par 1.6 staat dat er “een relatie is met SETU, UBL en CEN CORE invoice”. SETU en UBL worden aangeduid als “**technische standaarden**”. Deze term, die op diverse plekken in het advies wordt gebezigd, doet geen recht aan de semantische onderbouwing daarvan.

Het begrip “standaard” is niet eenduidig, in de zin van wie bepaalt of iets een standaard is. De SETU standaarden zijn Nederlandse toepassingsprofielen van de HR-XML standaarden. UBL is wel internationaal maar valt, net als HR-XML, niet onder een internationale standaardisatieorganisatie. Ook de CEN **CORE invoice** (voluit: Cross Industry Invoice European Message Implementation Guideline (ook wel MUG = Message User Guideline) (zie [link](#))) is formeel niet een door CEN ontwikkelde pan-Europese *standaard*; het is een CWA ofwel een CEN Workshop Agreement. Deze is niet volgens strakke standaardisatieregels tot stand gekomen en heeft een beperkte geldigheidsduur.

2 Toepassings- en werkingsgebied (hoofdstuk 2 van expertadvies)

Vraag 2:

In par 2.1 werd in concept v0.2 gesteld dat het **functioneel toepassingsgebied** is “de ontvangst van elektronische facturen van bedrijven door overheden”. In de definitie in de gepubliceerde versie 1.0 is “bedrijven” vervangen door “organisaties die deelnemen aan het economisch verkeer in Nederland”.

Is “in Nederland” niet een onnodige beperking? Overheden zijn toch gehouden, zeker bij grotere projecten, om Europees aan te besteden en dus in te kopen?

Daarnaast wordt in hoofdstuk 1 van het “Beheermodel Semantischmodel e-Factureren” (versie 1.1) de scope van het model benoemd als zowel B2G als G2G. Valt **G2G** wel of niet binnen het toepassingsgebied?

Vraag 3:

In par 2.2 wordt het **organisatorisch werkingsgebied** benoemd als “overheden en instellingen uit de (semi-)publieke sector”. Waarom worden **bedrijven**, die facturen naar overheden versturen, hier niet genoemd? Immers, bij elektronische berichten gaat het nooit alleen om de ontvangst, maar ook om het verzenden. De dwingende rol die overheden kunnen uitoefenen, kan positief werken in de verbreding van de toepassing van elektronische communicatie. Het is daarbij wel van groot belang om aan te sluiten op de praktijken in het bedrijfsleven: als bedrijven gevraagd gaat worden om gegevens aan te leveren die alleen bepaald zijn op basis van de behoeften van de ontvanger, zal dit **kostenverhogend** voor het bedrijfsleven zijn.

In hoofdstuk 1 van het beheermodel wordt **B2G** beschreven als “interactie tussen overheid en bedrijfsleven”. Hieraan dient toegevoegd te worden dat het hier niet gaat om overheidsgebonden interactie (zoals wel bij b.v. belastingaangiften, invoerdeclaraties of statistiekmeldingen), maar om overheden als afnemers van producten en diensten uit het bedrijfsleven; de overheden hebben hier dus geen overheidsrol maar een bedrijfsmatige rol. In feite gaat het derhalve om **B2B**, waarbij het streven is om een overkoepelend factuurmodel te bieden, waarin vigerende standaarden in diverse bedrijfssectoren passen (b.v. uitzendkrachten, lease, levensmiddelen, gezondheidszorg, bouw- & installatie). Er staat terecht dat het model los moet staan van de implementatie zoals het overheidssysteem Digilnkoop; zo'n systeem dient, via het model, te kunnen omgaan met de diverse relevante sectorale standaards.

3 Toetsing aan criteria (hoofdstuk 3 van expertadvies)

3.1 Open standaardisatieproces (vraag 4)

Bij toetsingscriterium 1.5 (*Is het (versie) beheer van de standaard goed geregeld?*) wordt verwezen naar het **beheermodel** (*document 20-12-2011_Beheermodel_v1_1.pdf*). Hoe verhoudt dit model zich tot het in bijlage 3 van de Toetsingsprocedure (*document Toetsingsprocedure_en_criteria v1.1.pdf*) genoemde BOMOS (Beheer- en OntwikkelModel voor Open Standaarden)? Een apart beheer voor iedere standaard lijkt weinig zinvol. GS1 heeft een aanpak, GSMP (GS1's global standards management process), die uitdrukkelijk niet standaardafhankelijk is.

Datum
2 november 2012

Er wordt een **stuurgroep** opgericht (zie criterium 1.3), bestaande uit 5 tot 7 "Deelnemers"; dit zijn overheidsorganisaties en bedrijven die e-facturen ontvangen of verzenden, waarbij bedrijven niet in de meerderheid mogen zijn (zie Beheermodel hoofdstuk 2). Hier zouden ook standaardisatieorganisaties bij betrokken dienen te worden. De ervaring van GS1 is dat deelnemende bedrijven zich in het (inter)nationale standaardisatiewerk graag laten vertegenwoordigen door hun GS1organisatie, gezien de beschikbaarheid van expertise en tijd. De verhouding tussen overheden en bedrijven is minder relevant: het gaat er vooral om goede mensen te vinden, terwijl de stuurgroep rapporteert aan (en dus ook kan escaleren naar) de beleidsopdrachtgever (min EL&I).

In het expertadvies, in par 3.1.4, worden terecht kanttekeningen geplaatst bij de **onafhankelijkheid** van uitvoerder Logius als standaardisatieorganisatie. de taak van het Forum is om standaarden die in de markt zijn ontwikkeld, te toetsen op relevantie en bruikbaarheid voor gebruik door overheden. **Het model is daarbij een "checklist", maar geen standaard.**

In het expertadvies worden inzake **Intellectuele eigendom / beschikbaarheid van het model** enkele voorwaarden en aanbevelingen beschreven (zie par 3.1.2 en 3.1.6), o.a. *IP op standaard moet royalty-free beschikbaar zijn; dit geldt ook voor "partijen die bijdragen aan de ontwikkeling van de standaard"*. Ook hier geldt dat het model een referentiekader is, dat ingevuld wordt middels berichtstandaarden, die daarmee compatibel zijn. De ondersteuning van de toepassing van eCom standaards door een standaardisatieorganisatie kan wel kosten met zich meebrengen.

Om dit aan te scherpen dienen met "bijdragende partijen" duidelijke afspraken gemaakt te worden, b.v. door het overeenkomen van een **IP-verklaring**; dit voorkomt onduidelijkheden achteraf. GS1 heeft in de praktijk van haar GSMP (global standards management process) ervaren dat dit een moeizaam maar noodzakelijk traject is.

3.2 Toegevoegde waarde (vraag 5)

In par 3.2.1 staat dat toepassings- en werkingsgebied goed gedefinieerd zijn. 4 van de 10 experts hebben echter "nee" of "onduidelijk" geantwoord. Inzake het "generiek toepasbaar zijn" (3.2.1.3) is de opmerking dat het model ook buiten Digipoort bruikbaar is, te eenzijdig: er is slechts ten dele (SETU en UBL) getoetst hoe standaards in het bedrijfsleven (nationaal en internationaal) aansluiten. Dit wordt bevestigd door hetgeen in par 3.2.2 is vermeld (b.v. inzake SETU: "gelegde relaties in een fors aantal gevallen onjuist"). Nadere uitwerking is wenselijk, zoals ook vermeld par 3.2.2.1.

De vraag inzake de meerwaarde van het model boven bestaande **concurrenten** (par 3.2.2.3), hoort hier niet van toepassing te zijn. Eerst moet als uitgangspunt worden gedefinieerd of het model als een nieuwe standaard wordt gepositioneerd (dan is er sprake van concurrentie) of als een hulpmiddel om in de communicatie tussen

overheid en bedrijfsleven effectief te kunnen aanhaken op al bestaande toepassingspraktijken. Zoals boven vermeld, dient het om het laatste te gaan. Inzake de vergelijking met de CEN factuurstandaard (de **CORE invoice**) zie opmerking aan het eind van par 1 van deze notitie.

Datum
2 november 2012

Het model draagt bij “aan de oplossing van een bestaand, relevant interoperabiliteitsprobleem” (zie par 3.2.3.1), maar **garandeert** daarmee nog **geen (semantische) interoperabiliteit**, omdat daarvoor nog aanvullende implementatie afspraken nodig zijn (zowel semantisch als technisch/syntactisch). Het model draagt hier, mits bovengenoemde vergelijkingen en daaruit volgende stroomlijningen worden uitgevoerd, wel aan bij.

Inzake kosten en baten (par 3.2.3.3) wordt gesteld dat **overheden meer baten** zullen hebben **dan bedrijven**. Dat is in lijn met de beschrijving van het werkingsgebied, waarin bedrijven niet genoemd worden. Dit mag echter niet de bedoeling zijn, zeker niet met administratieve lastenverlichting als erkend doel. De standaard en de toepassing ervan moet juist leiden tot een **evenwichtige daling van kosten**, waarbij het aansluiten op vigerende standaarden in het bedrijfsleven zeer wenselijk is (zie voorgaande opmerkingen).

Met het SMEF wordt getracht tot een overkoepelende semantiek te komen, waarbij, gezien de brede toepassing van sectorale standaards, met die standaards rekening gehouden moet worden. De limitatieve opsomming in de conclusie in par 3.2.4 (SETU, UBL en CEN) is daarom te beperkt; daar horen ook andere standaarden bij.

3.3 & 3.4   Draagvlak & adoptie (vragen 6 en 7)

In par 3.3.2.1 wordt gesteld dat gebruikers de **technische implementatie** kunnen **toetsen** middels www.nlvalidatie.nl. Kan dit onderbouwd worden? GS1 heeft met haar EDI Service Centre de nodige ervaring in deze; hier is gebleken dat een dergelijke toetsing processpecifiek moet worden ingericht om zinvol te kunnen zijn.

Inzake het **gebruik** van de op het model gebaseerde standaards wordt gesteld dat er “voldoende positieve signalen” zijn (par 3.3.2.4). De aantallen bedrijven, zoals vermeld in “actuele toepassing van de standaard” (dia 11 in “20120723-SMEF-expertsessie-conceptv02.pdf”), zijn echter relatief (erg) beperkt in vergelijking met de toepassing van b.v. de GS1 standaarden in Nederland. Wel kan gesteld worden dat het bedrijfsleven zeer positief zal staan tegenover de bereidheid van de overheid om tot een brede semantische afstemming te komen, met in acht name van reeds toegepaste standaards (zie voorgaande opmerkingen).

Inzake de conclusie in par 3.3.3 moet benadrukt dat hiervoor **bestuurlijke instemming** vanuit relevante sectorale standaardisatie organisaties nodig is; een “semantisch factuur model” is daartoe een hulpmiddel, dat bestuurders echter niet direct zal aanspreken (te technisch); de beleidsmatige uitgangspunten zullen in begrijpelijke taal gedeeld moeten worden.

Bij het bevorderen van de adoptie (par 3.4.3) zullen, naast de genoemde organisaties, derhalve de sectorale organisaties ook betrokken moeten worden.

4 Samenvatting (vragen 8, 9 en 10)

Datum
2 november 2012

In het advies wordt aangeraden (par 4.1.2) Europese standaardisatie-initiatieven “nauwlettend te volgen en te voeden”, waarbij het “op termijn mogelijk moet zijn om de Nederlandse door een internationale standaard te vervangen”. Nederland heeft een open economie en gezien de **lange doorlooptijd** van het **implementeren** van elektronische berichten is het zaak om vroegtijdig aan te haken op internationale berichten.

Ter vergelijking: In sommige sectoren, zoals levensmiddelen en doe-het-zelf, wordt meer dan 90 % van alle facturen (en orders) elektronische volgens GS1 standaarden verstuurd. Het heeft in de orde van één tot twee decennia geduurd om zo ver te komen; veranderen van eenmaal toegepaste standaarden (b.v. migratie van EDIFACT naar XML) is zo goed als onhaalbaar, omdat daar, gezien de hoge toepassingsgraad, geen bedrijfsmatige voordelen uit voortkomen. In b.v. Groot Brittannië is de in de jaren '80 ontwikkelde Tradacoms standaard nog steeds in gebruik en worden fabrikanten in andere landen die leveren aan een Britse retailer soms gevraagd deze toe te passen.

Idealiter biedt vroegtijdig aansluiten op een internationale standaard de beste basis voor compatibiliteit bij uitbreiding van gewenste functionaliteiten (b.v. aansluiting op een richtlijn in een andere sector of aanpassing van nationaal gebruik voor internationaal, grensoverschrijdend gebruik). Probleem is echter dat er niet één zo'n standaard is. Per toepassingsgebied verschilt de beschikbaarheid van implementatierichtlijnen, die gemakshalve allemaal als standaard worden aangeduid, maar het in feite niet allemaal zijn. Daarom is het op zich pragmatisch om bij het bevorderen van eCom tussen overheden en bedrijfsleven aan te haken op wat er, per sector, al voorhanden is.

Verder gelden de hierboven gemaakte kanttekeningen ook voor de samenvatting.

Reactie KING

Datum
2 november 2012

Van: Frank Terpstra [ ]

Verzonden: vrijdag 21 september 2012 8:56

Aan: Openstandaarden

CC: Adrie Spruit; Ellen Debats; Remko de Haas; Henri Korver; Eugene ter Beek; Robert Melskens; Arjan Kloosterboer; Drunen, M.T. van (Menno) - Logius

Onderwerp: consultatiereactie semantisch model e-factureren

Geacht college/forum standaardisatie,

Hieronder vindt u de reactie van KING op de vragen horend bij de openbare consultatie semantisch model e-factureren.

Vragen:

1. "Zijn er volgens u in deze toelichting aanvullingen of anderszins wijzigingen nodig in de paragrafen 1.4. t/m 1.6 van het expertadvies ('samenstelling expertgroep', 'toelichting standaard' en 'relatie met andere standaarden'), gezien vanuit het doel van het document (het Forum en College Standaardisatie voorzien van een inhoudelijk relevante toelichting). ": Nee volgens KING zijn hier geen aanvullingen of wijzigingen nodig. Het Semantisch model e-factureren heeft met name ook geen significante raakvlakken met de informatiemodellen (RSGB/RGBZ) en afgeleide StUF standaarden die bij KING in beheer zijn.
2. "Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde functionele toepassingsgebied?": Ja, indien bedrijven via 1 standaard hun facturen bij de overheid kunnen indienen is dit een lasten verlichting ten opzichte van een veelvoud aan standaarden. Daarnaast heeft een uniforme methode van elektronische factuur verwerking binnen de overheid een voordeel in schaalgroten. Het is te verwachten dat dit de kosten voor e-factuur verwerkingsapplicaties drukt.
3. "Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde organisatorische werkingsgebied?": Ja, gemeenten zouden niet uitgesloten hoeven te zijn van deze standaard. Er is geen reden waarom het verwerken van elektronische factureren in gemeenten anders zou moeten lopen dan bij andere overheden. Sterker een groter werkingsgebied vergroot de potentiële voordelen voor gemeenten. Zie ook toelichting antwoord 2.
4. "Bent u het eens met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake het open standaardisatieproces? ": Ja
5. "Bent u het eens met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake de toegevoegde waarde?": Ja, zoals bij vraag 1 reeds toegelicht zien wij geen raakvlakken met onze eigen standaarden op de pas-toe of leg uit lijst. Wel zijn we enigzins bezorgd over de geconstateerde tekortkomingen ten aanzien van de mapping maar vertrouwen erop dat het expertadvies wordt opgevolgd.
6. "Bent u het eens met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake het draagvlak? " :een voorzichtig ja, er zijn reeds enkele gemeenten die de standaard implementeren en ook een aantal gemeentelijke leveranciers ondersteund de standaard. KING gaat een impact analyse doen om te bepalen of de standaard ook grootschalig implementeerbaar is (voor tenminste 80% van de gemeenten).
7. "Bent u het eens met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake de bevordering van de adoptie door opname op de lijst? " : Ja opname op de lijst kan adoptie ook onder gemeenten bevorderen. De door KING uit te voeren impact analyse biedt een zo mogelijk belangrijker implementatie instrument voor de gemeentelijke markt. Door te bekijken hoe de huidige gemeentelijke implementaties werken en wat er beter kan kunnen hobbels weggenomen worden. NAV een impactanalyse kunnen tussen verschillende partijen (logius gemeenten en leveranciers) afspraken

gemaakt worden om deze hobbels weg te nemen. KING bewaakt het nakomen van die afspraken.

Datum
2 november 2012

8. "Bent u het eens met de samenvatting van de overwegingen van de expertgroep?" : Ja
9. "Bent u het eens met het advies van de expertgroep aan het Forum m.b.t. opname van de standaarden op de lijst?" : Ja
10. "Bent u het eens met de adoptie-aanbevelingen van de expertgroep aan het Forum Standaardisatie?" : Ja, door de expertgroep wordt aanbevolen dat KING wordt ingeschakeld voor de adoptie van de standaard. Dit is inmiddels gebeurd en er zal op korte termijn een impactanalyse van start gaan.
11. "Is/zijn er volgens u nog andere informatie of overwegingen die aan het Forum en College Standaardisatie zou moeten worden meegegeven voor een besluit over het opnemen van deze standaard op de lijst met standaarden?": Inhoudelijk hebben we bij KING geen expertise op het gebied van UBL en SETU, wel hebben we ervaring met het modelleren van informatie. De experts van KING die naar het semantisch model hebben gekeken waren positief over de manier van modelleren. Voor zover wij het kunnen beoordelen hebben we de indruk dat er een degelijke aanpak is gebruikt bij het totstandkomen van de standaard.

Vriendelijke groeten

Frank Terpstra

Productmanager E-Diensten

Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING)

[ ]

Postbus 30435

2500 GK Den Haag

[ ]

www.kinggemeenten.nl

Reactie Ricoh Nederland

Datum
2 november 2012

Rob Zwart/NL/Nashuatec/NRG

To openstandaarden@logius.nl

Classification:

cc

In Confidence

17-08-2012 12:52

Subject Consultatiereactie Semantisch model e-factureren

Geacht Forum Standaardisatie,

Met veel interesse uw gepubliceerd "Expertadvies" en "Consultatiedocument" aangaande het Nederlands 'Semantisch model e-factureren' gelezen.

In principe is Ricoh het er mee eens dat in het aandachtsgebied van Forum en College Standaardisatie – hergebruik en uitwisseling van gegevens met en tussen overheidsorganisaties (zie instellingsbesluit ETM/IT/11168229 - zoveel mogelijk gekomen dient te worden tot "pas toe of leg uit" van open standaarden. Dit vindt zijn reden in het feit dat Ricoh als "multi-level" e-facturatie dienstverlener gebaat is bij een zo breed mogelijk geadopteerde standaard. (zowel in de publieke als de private sector)

Naar aanleiding van en in vervolg op bovenstaande wenst Ricoh dus met betrekking tot het al dan niet opnemen van het Nederlands 'Semantisch model e-factureren' de volgende opmerkingen te maken:

- Het instellingsbesluit beperkt het werkgebied van besluiten van Forum en College Standaardisatie tot interactie met en tussen overheidsorganisaties, Het opleggen van een niet-industrie standaard die op de betreffende koppelvlakken dient te worden gebruikt betekent dus voor private sector partijen dat zij benevens de voor interactie met hun industrie-partners te hanteren standaard een aparte standaard voor de interactie met de overheid dienen te implementeren. Dit leidt tot kosten voor de private sector die in principe te vermijden zijn. Daarom zou eigenlijk de opname van een specifiek Nederlandse door de overheid ontwikkelde oplossing op de 'pas-toe-of-leg-uit' lijst niet moeten worden toegestaan, tenzij er duidelijk aantoonbaar en documenteerbaar een 'business case' voor is.
- Het instellingsbesluit refereert naar 'standaarden' vanuit een duidelijke doelstelling. Indien twee partijen bij hun onderlinge gegevensuitwisseling gebruik maken van één en dezelfde standaard – welke dan kan worden gezien als een voorschrift hoe de gegevens vorm te geven – kan op kosten worden bespaard. Met nadruk zij er op gewezen dat de intentie van het instellingsbesluit hier gericht is op het gebruik van open industrie standaarden. Met betrekking tot het Semantisch model e-factureren kan worden gezegd dat:
  - Het semantisch model eerst dient te worden vertaald in syntactische uitdrukkingen vóórdat het als 'voorschrift voor gegevensuitwisseling' (als boven bedoeld) kan worden gebruikt. Indien er geen één-één-duidige voorschriften komen voor de wijze waarop het semantisch model in toe te passen syntaxen wordt vertaald zal informatie-uitwisseling op basis van één en hetzelfde semantische model toch NIET simpel mogelijk zijn. Ricoh wenst dus eigenlijk te zien dat

opname van het Semantisch MODEL op de pas-toe-of-leg-uit lijst voor STANDAARDEN pas geschiedt nádat (mede met de private sector als belanghebbende) een 'roadmap' voor toepassing is vastgesteld en beschikbaar gemaakt waaruit duidelijk blijkt op welke wijze het model verondersteld wordt aan de doelstellingen van instellingsbesluiten van Forum en College standaardisatie bij te dragen.

Datum
2 november 2012

- Het Semantisch model e-factureren is het resultaat van een nationale ontwikkeling door de publieke sector en in die zin in meerdere aspecten conceptueel afwijkend van de intentie van de instellingsbesluiten.
- Er wordt gesteld dat er "op termijn" gekeken moet worden naar eventuele vervanging van dit Nederlands Semantisch Model door de reeds ontwikkelde, en op Europees niveau aan Public Review onderworpen geweest zijnde pan-Europese "factuurstandaard CEN Core invoice". Op zich is het een zeer goede zaak uiteindelijk één Europese dan wel wereldwijde standaard te hebben. Onder andere via het Nederlandse Multibelanghebbenden Forum e-Factureren is ter sprake gebracht dat direct vanaf het begin deze CEN standaard gevolgd zou moeten worden, met eventueel voorzieningen voor onder CEN paraplu af te spreken amendementen als deze op bepaalde elementen, ondanks het passeren van de Public Review, nog niet aan de gebruikswensen zou voldoen.. De ter beschikking gegeven documenten gaan aan deze stelling voorbij en geven geen enkel voor- dan wel tegenargument. Duidelijk moge zijn dat het bedrijfsleven zich niet kan veroorloven nu implementaties te doen op basis van een nationaal model, vaak parallel aan reeds gehanteerde internationale modellen, en dan met vermijdbare kosten geconfronteerd te worden indien in de toekomst – om duidelijke redenen, zoals bijvoorbeeld ontwikkeld middels het Europese e-Invoice Multistakeholder Forum – Nederland alsnog tot adoptie van het Europese model besluit.

Met vriendelijke verzoek bovenstaande ter harte te nemen ten tijde van uw besluit.

Ricoh Nederland wenst u een wijs besluit toe!

Met vriendelijke groet / Kind regards,

Rob Zwart

Client Director

Ricoh Nederland B.V.

Utopialaan 25, 5232 CD | Postbus 93150, 5203 MB 's-Hertogenbosch

[ ]

[ ] | www.ricoh.nl

LinkedIn: nl.linkedin.com/pub/rob-zwart/1/922/707

Twitter: twitter.com/rnzwart

KvK nummer 16076000